

TJÄNSTEBESKRIVNING

2024-11-01

Översikt

MedborgarPC är en lösning för att centralt administrera och hantera säkra publika datorer som står på till exempel bibliotek eller andra offentliga miljöer i kommunerna.

Tjänsten är utvecklad av danska Magenta AS i samarbete med biblioteken i Århus och Silkeborg, och den danska föreningen OS2. MedborgarPC är 100% öppen källkod och kan användas enligt villkor i version 3 av GNU General Public License. Denna dokumentation får användas och lämnas ut i enlighet med en Creative Commons Attribution-ShareAlike licens (CC BY-SA). Källkoden för den senaste tillgängliga versionen av MedborgarPC finns på Github.

Vidareutveckling och förvaltning av källkoden sker i samverkan mellan Sambruk, OS2 och Magenta. MedborgarPC tillhandahåller en helhetslösning för säkra publika datorer med funktioner för bokning, inloggning och olika typer av säkerhetslösningar. MedborgarPC levereras som en molntjänst och administreras genom ett webbgränssnitt för de användande verksamheterna.

En PC, med låga krav på prestanda, görs enkelt och snabbt om till en MedborgarPC. En Ubuntu-baserad klient skapas som helt konfigureras via det webbaserade administrationsgränssnittet. Det finns omfattande funktioner för övervakning, och åtgärder för att förhindra exempelvis Keylogging.

Tjänsten finns i två olika versioner. *MedborgarPC* och *MedborgarPC Kiosk*. MedborgarPC används främst för säkra publika datorer på exempelvis bibliotek och kommunala inrättningar för ökad digital tillgänglighet och service. Användarna kan använda datorerna för att gå ut på internet, ladda ner filer, skapa, redigera och skriva ut dokument, använda förinstallerade program mm. Efter att datorn startas om så rensas all information så att inga spår från användaren finns kvar.

MedborgarPC Kiosk har vanligtvis inga funktioner för användare när den fungerar som informationsskärm, men kan vara begränsad till en enda webbsida genom en webbläsare. MedborgarPC Kiosk kan visa bildspel eller konfigureras med enkel interaktiv funktionalitet, exempelvis för att tillgängliggöra viss information eller för in- och utcheckning. Den är då låst till en specifik sida i webbläsaren.

MedborgarPC är konfigurerbara genom skript i det administrativa gränssnittet, och det går att gruppera datorer för en gemensam konfiguration. Genom associerade script så är det enkelt att lägga till en ny dator i en grupp. Varje verksamhet kan genom det administrativa gränssnittet ändra enheterna allt efter önskemål och behov.

Målgrupp

Tjänsten är avsedd att användas av kommuner och regioner som vill erbjuda invånare och besökare säker tillgång till datorer på olika platser inom verksamheten, exempelvis bibliotek, sjukhus och äldreboenden. Tjänsten kan även användas för att visa offentlig information, exempelvis i offentliga byggnaders entréer eller andra platser där information behöver göras tillgänglig.

Funktioner

- Fjärrhantering av säkra publika datorer - MedborgarPC (Ubuntu Desktop)
- Finns också som fjärrhanterad informationsskärm - MedborgarPC Informationsskärm (Ubuntu Server)
- Administratörsgränssnitt: Central hantering av säkerhet, uppdateringar, övervakning av programvara och händelser mm.

- Genom script så anpassas enheterna efter önskemål och behov – både utseendemässigt och funktionsmässigt
- Molnbaserad lösning
- Möjligt att installera boknings- och betalningssystem (exempelvis för utskriftstjänster)
- All användarinformation raderas när användaren lämnar datorn (exempelvis skapade dokument, webbhistorik, nedladdade filen mm)
- Kan användas på bibliotek, äldreboenden, kommunala inrättningar och överallt där det finns behov av säkra offentliga datorer

MedborgarPC har även funktioner för bokning av enheter via webben samt funktioner för att autentisera en användare genom inloggning med mobiltelefonnummer och SMS. Loggning av mobiltelefonnummer och tid är också möjligt.

Bokning sker genom tjänsten Easy!Appointments som tillhandahålls och drivs av Sambruk som en egen installation per användarorganisation. Easy!Appointments är baserad på öppen källkod och driftsmiljön finns på servrar i Sverige.

Dokumentation för MedborgarPC finns lätt tillgängligt i det administrativa webbgränssnittet.

Tekniska krav

Administrationen av MedborgarPC tillhandahålls genom ett webbgränssnitt. De enheter som är en del av tjänsten använder Ubuntu som operativsystem. För vidare teknisk information och krav, se den dokumentation som finns tillgänglig via det administrativa webbgränssnittet.

Prestanda och tillgänglighet

MedborgarPC driftas i en virtuell miljö hos Sambruks danska samarbetspartner Magenta AS. Som molntjänst är tillgång till internetkapacitet en förutsättning och denna ligger på användarorganisationens ansvar. Bokningsfunktionen driftas i en virtuell servermiljö i Sverige och administreras av Sambruk. Sambruk har SLA med underleverantören för att säkerställa hög tillgänglighet och bra prestanda.

Säkerhet och efterlevnad

Sambruk tecknar avtal som personuppgiftsbiträde med alla användarorganisationer i de fall då funktionerna för loggning, bokning samt inloggning med mobiltelefonnummer och SMS används.

Allt data säkerhetskopieras i enlighet med Sambruks generella policy.

Support och underhåll

Support kan erhållas i enlighet med vad som framgår av <https://sambruk.se/support/>. Där finns också aktuell driftinformation och dokumentation tillgänglig.

Användarhantering

Åtkomst till systemets administrativa gränssnitt sker genom användarnamn och lösenord. Sambruk skapar en administrativ användare som sedan kan ge tillgång till fler administratörer i användarorganisationen.

Följande roller och rättigheter finns i det administrativa gränssnittet:

Typ av användare	Användare	Skript	Säkerhetsregler	Grupper	Datorer
Site-admin	Alla rättigheter	Alla rättigheter	Alla rättigheter	Alla rättigheter	Alla rättigheter
Site användare	Kan redigera egen användare, förutom att ändra användartyp. Kan inte skapa, redigera eller ta bort andra användare.	Kan köra, skapa och redigera skript. Kan inte ta bort dem.	Kan skapa och redigera säkerhetsregler. Kan inte ta bort dem.	Alla rättigheter	Alla rättigheter

Beställnings- och avbeställningsprocess

Beställning av tjänsten görs genom att fylla i underlag för avtal via <https://avtal.sambruk.se/>. Ett underlag skapas då för avtal som sedan skickas ut för digital signering via SMS. Ett digitalt signerat avtal erhålls genom angiven e-postadress.

Avbeställning görs skriftligen till Sambruks kontaktperson som framgår på sambruk.se, av den som tecknat det ursprungliga avtalet eller dess efterträdare på samma roll.

Ändringshantering och uppdateringar

Utveckling av MedborgarPC styrs av Förvaltningsrådet som i enlighet med Sambruks förvaltningsmodell ger Styrgruppen i uppdrag att fatta beslut om funktioner och budget för tjänsten. Sambruks Förvaltningsledare styr och koordinerar detta arbete och kontrakterar eventuella underleverantörer.

Ansvar och begränsningar

Sambruk ansvarar för att tjänsten är uppdaterad, tillgänglig och säker att använda för Kunden.

Sambruk ansvarar inte för att installera applikationer på de olika MedborgarPC som Kunden väljer att tillgängliggöra för användarna, ej heller för att konfigurera tjänsten som helhet för respektive Kund eller för konfiguration av enskilda enheter som installeras av respektive Kund. Sambruk tillhandahåller dock support för att Kunden ska kunna göra detta själva.

Återkoppling och förbättringsprocess

Återkoppling och dialog om tjänsten sker dels i det forum som finns, <https://forum.sambruk.se/>, samt vid de förvaltningsråd som genomförs, primärt digitalt, två till fyra gånger per år. Alla förslag till förändringar dokumenteras i en Förvaltningsplan där Förvaltningsrådet sedan tar ställning till om förslagen ska behandlas vidare. Allt i enlighet med Sambruks förvaltningsmodell.